



Q&A's Gezinshereniging

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Regie Migratieketen
Afdeling Ketensturing

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
15 november 2018

1. Hoe weet ik welke vergunninghouders in mijn gemeente gezinshereniging hebben aangevraagd?

Meestal is de vergunninghouder al gekoppeld aan een gemeente (lang) voordat zijn of haar gezin naar Nederland komt. In eerste instantie wordt in het huisvestingsgesprek door het COA gevraagd naar de gezinssamenstelling en de plannen rondom gezinshereniging. Die informatie wordt gedeeld met de gemeente op het moment van koppeling. Vanaf het moment dat de aanvraag formeel is ingediend, kan de gekoppelde gemeente het nareisproces volgen in het Taakstellingsvolgsysteem (TVS) aan de hand van de processtappen: Aanvraag ingediend, Aanvraag toegekend of afgewezen, Machtiging tot voorlopig verblijf (MVV) afgegeven (i.e. reisdocumenten afgehaald op de ambassade), Vreemdeling bij referent (als men na aankomst direct naar de gemeente reist) of Vreemdeling in opvang.

2. Wie heeft er recht op gezinshereniging?

Op grond van de Europese Gezinsherenigingsrichtlijn bestaat er recht op gezinshereniging voor echtgenoten, partners en minderjarige kinderen die feitelijk tot het gezin van de vergunninghouder behoren. Vergunninghouders komen ook in aanmerking voor hereniging met meerderjarige afhankelijke kinderen. Ook alleenstaande minderjarige vergunninghouders kunnen een aanvraag gezinshereniging doen voor hun ouders, broers en zussen.

3. Hoe lang duren de verschillende stappen in de procedure voor gezinshereniging?

Er zijn veel factoren die een rol spelen bij de doorlooptijd van gezinshereniging. Op voorhand valt niet te zeggen hoe lang een individuele hereniging duurt. De afzonderlijke stappen in de procedure zijn als volgt:

- Zodra een asielzoeker een verblijfsvergunning krijgt, kan hij een aanvraag voor gezinshereniging (nareisaanvraag) indienen. Dat moet binnen drie maanden om voor de gunstige voorwaarden van nareis in aanmerking te komen. In de meeste gevallen worden nareisaanvragen tijdig ingediend.
- De IND heeft een beslistermijn van zes maanden. Het komt voor dat deze beslistermijn wordt overschreden.
- Als de IND de nareisaanvraag inwilligt, dan ontvangt de aanvrager daarover een brief (kennisgeving van het besluit) met het bericht dat de nareizende gezinsleden een afspraak dienen te maken met de Nederlandse post in het buitenland (ambassade of consulaat) voor het afhalen van de machtiging tot voorlopig verblijf (mvv). Een mvv kan tot drie maanden na kennisgeving worden afgegeven op de diplomatieke post. Het kan voorkomen dat er wachttijden zijn bij de diplomatieke post..
- Na afgifte van de mvv heeft de nareiziger nog drie maanden om naar Nederland te reizen. Met deze mvv kunnen de gezinsleden legaal reizen

naar Nederland. Als op de buitenlandse post alle zaken zijn geregeld duurt het nog een paar weken tot het gezin aankomt in Nederland. In individuele situaties loopt dit uiteen van enkele dagen tot bijna 3 maanden (de geldigheidsduur van de mvv).

- Bij aankomst in NL dienen de nareizigers direct een afspraak te maken bij de IND (tel nr: 08804 – 32129) voor het ophalen van de beschikking, de afgeleide vergunning en het doorlopen van de BRP-sstraat. Deze procedure kost enkele dagen; gedurende deze periode logeren (i.e. geen opvang) zij bij het COA.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Regie Migratieketen
Afdeling Ketensturing

Datum
9 november 2018

4. Krijgen de nareizigers een zelfstandige verblijfsvergunning?

Nareizigers krijgen geen zelfstandige maar een afgeleide verblijfsvergunning (omdat ze tot het gezin van de vergunninghouder behoren). De afgeleide asielvergunning is erop gebaseerd dat er sprake is van een huwelijks- of gezinsband met de vergunninghouder (referent) in Nederland. Als de statushouder een tijdelijke verblijfsvergunning heeft van 5 jaar, geldt de afgeleide verblijfsvergunning voor diezelfde periode. De afgeleide verblijfsvergunning is erop gebaseerd dat de gezinsleden daadwerkelijk samenwonen. Dit wordt het samenwonenvereiste genoemd. Het gezinslid kan een zelfstandige asielaanvraag indienen.. Wat betreft de huisvesting, sociale bijstand, onderwijs en inburgering bestaan er geen verschillen tussen een zelfstandige asielvergunning en een afgeleide.

5. Worden alle nareizende gezinsleden opgevangen in een AZC?

Als een nareiziger in Nederland arriveert en de referent al is uitgeplaatst naar een woning in de gemeente, vindt eerst een woningcheck plaats. Deze woningcheck vindt geautomatiseerd plaats in TVS op basis van een signaal uit de Basisvoorziening Vreemdelingen (BVV) van de ingewilligde aanvraag en de informatie dat de referent al in de gemeente woont. Als de vergunninghouder woont in een woning die geschikt is voor het hele gezin (passende huisvesting) dan kunnen de gezinsleden daar direct gaan wonen en is er geen sprake van COA opvang. Als de vergunninghouder (referent) woont in een woning die ongeschikt is voor het gezin of zelf nog in het AZC verblijft, dan worden nareizende gezinsleden wel tijdelijk in het AZC opgevangen. Zodra passende huisvesting in de gemeente wordt gevonden, worden zij uitgeplaatst (en eindigt de COA opvang).

In alle gevallen dienen de nareizigers direct na aankomst in Nederland een afspraak te maken bij de IND op tel nr: 08804 – 32129 voor het ophalen van de beschikking, de afgeleide vergunning en het doorlopen van de BRP-sstraat. Deze procedure kost enkele dagen; gedurende deze periode logeren (i.e. geen opvang) zij bij het COA.

6. Een vergunninghouder in mijn gemeente woont (tijdelijk) op kamers. Nu reist zijn gezin in, maar er is niet direct een passende woning beschikbaar. Hoe gaan andere gemeenten daarmee om?

Sommige gemeenten kiezen ervoor om regionaal samen te werken en maatwerkafspraken te maken met de COA-regievoerder.

Een voorbeeld: gemeente X en Y werken samen op het gebied van huisvesting. Vader A is vorig jaar via kamerbewoning gehuisvest in gemeente X. Zijn echtgenote met 4 kinderen reist nu in. Omdat gemeente X geen passende woning beschikbaar heeft, spreken zij met de COA-regievoerder af dat deze het gezin koppelt aan gemeente Y. Deze gemeente heeft namelijk wel direct een woning

beschikbaar. Vader A is meegeteld voor de taakstelling in gemeente X en dat blijft zo. Hij verhuist nu naar gemeente Y. De overige gezinsleden tellen mee voor de taakstelling van gemeente Y.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Regie Migratieketen
Afdeling Ketensturing

7. Wordt een nareizende familie van een alleenstaande minderjarige vreemdeling (AMV) altijd gehuisvest in de gemeente waar de AMV al woont?

Datum
9 november 2018

Meestal is dit het geval. In principe wordt bij aankomst van de nareizigers het gehele gezin (inclusief de AMV) geplaatst in het AZC. Van daaruit worden ze gekoppeld aan een gemeente en daar gehuisvest. Als jongeren al in een gemeente wonen (in de opvang van een contractpartner van Nidos of een pleeggezin) kan het gewenst zijn om het hele gezin in die gemeente te huisvesten. Op die manier wordt immers het opgebouwde netwerk van de amv behouden. Dit is maatwerk en gaat in overleg tussen Nidos, gemeente en de COA-regievoerder. Omdat de familieleden een afgeleide verblijfvergunning hebben, geldt ook bij AMV's het samenwoningvereiste.

8. In mijn gemeente blijkt een gezin (dat kort geleden is ingereisd) al bij een vergunninghouder in de woning te wonen. Hoe zorg ik als gemeente dat ik eerder in beeld krijg welke nareizigers in de gemeente komen wonen?

Er zijn verschillende manieren om nareizigers tijdig in beeld te krijgen:

- De gemeente kan in TVS zien of een vergunninghouder gezinshereniging heeft aangevraagd. In TVS wordt ook aangegeven wanneer het moment van inreizen wordt verwacht.
- Als het gezin de procedure van het ophalen van de beschikking, de afgeleide vergunning en het doorlopen van de BRP-straat heeft doorlopen en zich daarna inschrijft bij de gemeente waar ze (gaan) wonen, vindt signalering ook plaats via de Basis Registratie Personen (BRP).
- De gemeente kan de organisatie die de maatschappelijke begeleiding uitvoert vragen of zij signalen over de aankomst van nareizigers willen doorgeven.

9. Hoe worden nareizende gezinsleden ingeschreven in de BRP en hoe snel kunnen ze hun verblijfspas ontvangen?

Bij de IND is een centraal punt ingericht waar BRP-inschrijving en afgifte beschikking en verblijfsdocument worden geregeld. Het is essentieel dat nareizende gezinsleden binnen 3 dagen na aankomst in Nederland een afspraak maken bij de IND op tel nr: 08804 - 32129. Zij hebben hierover informatie gekregen op de buitenlandse post waar hen de mvv is uitgereikt. Ook de vergunninghouder is hierover per brief geïnformeerd. Ook de maatschappelijk begeleiders en de gemeente kunnen er alert op zijn dat nieuw aangekomen nareizigers binnen 3 dagen een afspraak maken bij de IND.

Als de gezinsleden op de afgesproken dag en tijd komen bij de IND, dan kunnen ze binnen drie dagen de logeerlocatie weer verlaten mét een BRP-inschrijving en mét een verblijfsdocument op de juiste naam. Hiermee kunnen ze zich als burgers definitief in Nederland vestigen. BRP-inschrijving en verblijfspas zijn essentieel om huisvesting, afsluiten verzekeringen, aanvragen, uitkeringen, toeslagen, verkrijgen bankrekening enz. mogelijk te maken.

Het is noodzakelijk dat er daadwerkelijk een afspraak wordt gemaakt bij de IND. Op die manier kan de IND tijdig het dossier over de nareizigers(s) aanmaken, een BRP-toets uitvoeren en het verblijfsdocument bestellen. Komen de nareizende

gezinsleden onaangekondigd bij de IND, dan is het erg onzeker of zij binnen drie dagen alle administratieve benodigdheden verkrijgen. Dat is niet gewenst, want daarmee stopt ook het proces van vestiging in de gemeente.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Regie Migratieketen
Afdeling Ketensturing

10. Tellen nareizigers mee voor de taakstelling?

Ja, nareizigers tellen mee voor de taakstelling zodra zij door de gemeente zijn gehuisvest. De gemeente ontvangt dan ook de daarbij behorende vergoedingen voor maatschappelijke begeleiding en integratie als het om inburgeringsplichtigen gaat.

Datum
9 november 2018

11. Krijgen nareizende gezinsleden een gezondheidsscreening als ze Nederland binnenkomen?

Nareizende gezinsleden krijgen een TBC-screening.

De maatschappelijk begeleider kan hen daarna helpen om het gezin aan te melden bij medische diensten in de woonplaats (huisarts, tandarts, etc.). Als er specifieke zaken moeten worden geregeld (bijvoorbeeld voor ouderen, gehandicapten of chronisch zieken) is het verstandig snel een bezoek te brengen aan de huisarts. Als de intake met de huisarts plaatsvindt binnen twee weken na inreis worden de tolkkosten nog vergoed.

Kinderen worden na vestiging in de gemeente opgeroepen voor een consult in het kader van de Jeugd Gezondheidszorg (JGZ).

12. Hoe weten basisscholen en de Internationale Schakelklas (ISK) op hoeveel kinderen van vergunninghouders ze moeten rekenen?

Door het raadplegen van TVS heeft de gemeente inzicht in het aantal inreizende kinderen. Het is voor basisscholen belangrijk dat zij tijdig hierover worden geïnformeerd. Voor ISK's geldt dat zij geïnformeerd moeten worden over jongeren die in de omliggende gemeenten komen wonen. De ISK heeft immers vaak een regionale functie.

13. Wat zijn de gevolgen voor de vergunning van de nareiziger als de relatie/huwelijk eindigt?

Bij verbreking van de gezinsband (bijvoorbeeld door echtscheiding of beëindiging van de relatie) moet het gezinslid zich melden bij de IND. De gemeente of het COA (afhankelijk waar de nareiziger verblijft) kan de IND informeren bij aanwijzingen dat een gezinsband is/wordt verbroken.

De IND start dan een procedure voor de intrekking van de afgeleide vergunning van de nareiziger. Binnen deze intrekkingprocedure toetst de IND op zelfstandige asielfronden van de nareiziger. Betrokkene kan tevens een zelfstandige asielaanvraag indienen. De afgeleide vergunning wordt pas ingetrokken nadat de zelfstandige vergunning is verleend, waardoor de nareiziger aanspraak kan maken op voorzieningen die in de Nederlandse samenleving voor vergunninghouders ontstaan.

14. Wat zijn de gevolgen voor de opvang/huisvesting van de nareiziger als de relatie/huwelijk eindigt?

Situatie dat de nareiziger al is uitgeplaatst.

- De nareiziger is zelf verantwoordelijk om desgewenst eigen huisvesting te zoeken, net zoals andere Nederlandse ingezetenen. Het kan zijn dat de nareiziger, die een beperkt netwerk en kennis heeft, zich wendt tot de gemeente voor hulp.

- Zolang de nareiziger beschikt over een asielvergunning is er geen recht op (opnieuw) opvang bij het COA. Er wordt dus niet opnieuw opvang geboden aan nareizigers die reeds zijn uitgeplaatst en zich opnieuw bij het COA melden voor opvang en/of bemiddeling naar eigen huisvesting. Het COA wijst deze nareiziger op hun eigen verantwoordelijkheid en verwijst hen naar de gemeente voor eventuele vragen/hulp.
- Het COA doet dit in beginsel ook als sprake is van een veiligheidssituatie. Hierbij zal het COA wel de gemeente en de politie informeren, die moeten zorgen voor een oplossing. Als de gemeente en politie en gemeente niet direct een huisvesting/opvangplek kunnen bieden en het COA vragen om tijdelijk opvang te bieden, dan kan het COA overgaan tot een maatwerkoplossing (indien de individuele omstandigheden hiertoe noodzakelijk).

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Regie Migratieketen
Afdeling Ketensturing

Datum
9 november 2018

Situatie dat de nareiziger zich nog in de COA opvang bevindt.

- Het COA informeert de gemeente via TVS als er aanwijzingen zijn dat de gezinsband met de referent is verbroken of op het punt staat te verbreken. Het COA zal de gemeente uitdrukkelijk informeren als sprake is van een (aanstaande) formele scheiding.
- Het is vervolgens aan de gemeente om in overleg met het COA te bepalen of deze het traject naar gezamenlijke uitplaatsing continueert of dat wordt bemiddeld naar individuele/gescheiden uitplaatsing.
- Tenzij tegenbericht van de gemeente houdt het COA de nareiziger aan de referent gekoppeld en continueert het proces van gezamenlijke uitplaatsing. Het COA gaat enkel zelf over tot ontkoppelen als er sprake is van een formele scheiding (aan te tonen met officiële documenten) en er sprake is van mishandeling of (vrees voor) geweld (indien concrete aanwijzingen).
- Als reeds in de gemeente een passende huisvesting voor het gezin voorhanden is, dan gaat het COA over tot gezamenlijke uitplaatsing. Als hierbij sprake is van een veiligheidsrisico zal het COA de opvang van de nareiziger niet direct beëindigen maar contact opnemen met politie en gemeente voor een maatwerkoplossing. De gemeente dient immers te zorgen voor een alternatieve en veilige huisvesting.

15. Waar kan ik een vermoeden van fraude of vertrek van een vergunninghouder melden?

Gemeenten kunnen vermoedens van fraude of het vertrek van statushouders van hun adres melden bij het Informatieknoppunt IND: 088-0436663.

<https://ind.nl/over-ind/achtergrondthemas/Paginas/Handhaving%20en%20fraude.aspx>

16. Staat uw vraag er niet bij?

Dan kunt u contact opnemen met de Ketenservicelijn van de IND:

Telefoon: 088-0430500

Mail: ketenservice@ind.minvenj.nl

Casus 1: In mijn gemeente woont een dame (vergunninghouder) met haar dochter. Haar man is net aangekomen in Nederland als nareiziger. Hij is gekoppeld aan onze gemeente. Nu komt deze dame bij ons vragen of haar man een eigen woning kan krijgen. Ze wil niet meer met hem samenwonen. Wat is onze verantwoordelijkheid als gemeente?

Het uitgangspunt blijft dat de nareizende man bij zijn echtgenote en dochter gaat wonen. Bij gezinshereniging geldt immers het samenwoonvereiste. Hij heeft in deze situatie ook geen recht op opvang of bemiddeling naar eigen huisvesting door het COA. In deze casus zijn de man en vrouw nog niet formeel gescheiden. Als de echtgenoten niet bij elkaar willen wonen, moet de nareiziger zelf zorgen voor eigen huisvesting. Dat geldt immers ook voor andere inwoners van Nederland die niet meer bij elkaar willen wonen.

Casus 2: een jong getrouwd stel waarvan de vrouw vorig jaar als nareiziger is aangekomen, wil gaan scheiden. De vrouw heeft nu een zelfstandige asielaanvraag gedaan. Zij zegt dat ze niet in de woning kan blijven. Kan ze naar het AZC?

De IND trekt een afgeleide asielvergunning pas in (wegens verbreken van de gezinsband) als de aanvraag van een zelfstandige asielvergunning is afgerond. Als de vrouw geen zelfstandige asielaanvraag doet, toetst de IND binnen de intrekingsprocedure of er sprake is van zelfstandige asielgronden. In beide gevallen is er geen recht op opvang of bemiddeling naar eigen huisvesting door het COA. In deze casus moet de vrouw dus zelf andere huisvesting zoeken (ook als ze een zelfstandige asielvergunning krijgt). Een gemeente kan natuurlijk besluiten om in specifieke uitzonderingssituaties (bijvoorbeeld bij huiselijk geweld, of bij personen die ernstig verward gedrag vertonen) te zoeken naar een maatwerkoplossing. Dit sluit dan aan op de reguliere manier van werken in het sociaal domein.

Casus 3: In mijn gemeente woont een jongere die vorig jaar als nareiziger is aangekomen. Hij woont nu samen met zijn ouders maar wil gaan studeren in een andere gemeente. Loopt hij het risico dat hij zijn verblijfsvergunning verliest?

Nee. De IND beschouwt de gezinsband tussen ouders en kind niet als verbroken als het kind wegens het volgen van een dagopleiding buitenshuis woont.

Casus 4: als woningcorporatie gaan we een gezin van 9 personen huisvesten, waaronder twee meerderjarige jongeren. We hebben geen woning voor 9 personen. Wel kunnen we 7 gezinsleden in één woning en de 2 jongeren in een andere woning huisvesten. Lopen de jongeren daardoor het risico om hun verblijfsvergunning te verliezen?

Nee, want in dit geval neemt de gemeente het initiatief om de leden van één gezin noodgedwongen op twee adressen onder te brengen (omdat er anders geen passende huisvesting in). Dan beschouwt de IND de gezinsband tussen ouders en kinderen niet als verbroken.

Casus 5: Een jongere (AMV met verblijfsstatus) is herenigd met zijn moeder en zusje. De woningcorporatie heeft het hele gezin gehuisvest in een huurwoning. De jongere geeft aan dat hij nu op zichzelf wil gaan wonen. Moet de gemeente nu weer voor een woning zorgen?

Nee, de gemeente hoeft maar één keer te zorgen voor huisvesting van een (gekoppelde) vergunninghouder. Ook voor AMV's geldt het samenwoonvereiste; in dit geval dus met de moeder en het zusje. Als de jongere vanwege het volgen van een opleiding in een andere gemeente wil wonen is dat mogelijk zonder dat de gezinsleden hun afgeleide verblijfsvergunning verliezen. Maar hij zal dan zelf voor vervolghuisvesting moeten zorgen.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Regie Migratieketen
Afdeling Ketensturing

Datum
9 november 2018